Kontrola NKÚ: Zemědělské dotace zase braly velké koncerny, ne malé a střední podniky

- CZ24 News | 17. října 2020

ČESKO: Evropské dotace v Česku opět inkasovaly spíše velké koncerny. Finanční podpora menších a středních zemědělských podniků vázla. Vyplývá to z aktuálního reportu Nejvyššího kontrolního úřadu o eurodotacích v ČR. Na dokument poukázal server iROZHLAS. Důvodem uvedeného neutěšeného stavu jsou špatně nastavené podmínky či nedostatečná kontrola.

Mezi příjemce zemědělských eurodotací patřily společnosti jako Madeta, Zeman – maso a uzeniny či podniky Olma, Kostelecké uzeniny a Vodňanská drůbež spadající do holdingu Agrofert ze svěřenského fondu premiéra Andreje Babiše (ANO).

Ministerstvo zemědělství v roce 2018 v rámci Programu rozvoje venkova vyčlenilo na inovace při zpracování zemědělských produktů celkem 2,8 miliardy korun. Cílem dotačního opatření bylo podpořit investice malých a středních podniků v oblasti vědy a výzkumu, a to ve spolupráci s výzkumnými organizacemi.

Většinu – konkrétně zhruba 70 procent prostředků – inkasovaly velké koncerny.

„Dotace, které měly pomoci malým a středním podnikům posílit výzkum, technologický rozvoj a inovace v zemědělství, tak pobíraly velké podniky, které navíc vykazovaly zisky v řádech stovek či desítek milionů korun a patřily k hlavním potravinářským a zemědělským soukromým společnostem v České republice," kritizoval Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ).

Mezi příjemce peněz patřily společnosti jako Madeta z mlékárenského holdingu Milana Teplého, Zeman – maso a uzeniny či podniky Olma, Kostelecké uzeniny a Vodňanská drůbež spadající do

holdingu Agrofert ze svěřenského fondu Andreje Babiše.

Unijní peníze přitom tyto velké koncerny získaly opakovaně, jen tyto podniky tak z dotačního programu odčerpaly v celkovém součtu přes miliardu korun.

Chyba se podle kontrolorů stala na straně ministerstva zemědělství.

„Nastavilo pravidla pro poskytování dotací tak, že největšími příjemci dotací jsou velké podniky, které navíc vynakládaly prostředky na pořízení strojů a technologií namísto na vědu a výzkum," zdůraznili kontroloři.

Ministerstvo zemědělství se brání tím, že šlo o výjimku. Drtivá většina peněz z Programu rozvoje venkova podle tohoto úřadu putuje malým a středním podnikům. Závěry NKÚ tak označuje za zavádějící a účelové.

„Sedmdesátiprocentní zastoupení velkých podniků se týká pouze jediné operace z Programu rozvoje venkova," uvedl mluvčí resortu Vojtěch Bílý. Klíčovým cílem podle něj byla hlavně inovace.

Odmítl, že by ministerstvo zvýhodňovalo určitou část žadatelů o dotaci.

„S ohledem na charakter a náročnost projektů nejsou preferovány žádné velikostní kategorie podniků, ale míra inovativnosti a potřebnosti," vysvětlil. Peněz navíc podle něj bylo vždy dost pro všechny zájemce.

„Proto nebyla preference menších podniků zavedena," dodal.

„Na rozdíl od řady evropských zemí u nás peníze určené pro malé a střední podniky nekončí tam, kde by měly. Přitom je na ně deklarovaná podpora v řadě odvětví. Ať už jde o inovace v zemědělství, živočišnou výrobu, podnikatelskou infrastrukturu, nebo ICT projekty," zdůraznil pro iROZHLAS předseda NKÚ Miloslav Kala.

Hlavní potíž, proč podpora malých a středních firem – které tvoří drtivou většinu podniků v Česku – vázne, vidí úřad především ve špatném cílení dotačních peněz, přebujelé byrokracii i v průtazích při rozdělování dotací.

„Tyto podniky nemají kapacity na to, aby zpracovávaly ohromné studie a dokládaly šanony dokumentů. Často si pak vyhodnotí, že podpora státu vlastně nesměřuje k nim, ale k těm, kdo jim žádosti zpracovávají," konstatoval Kala.

Aktuální report NKÚ neboli Zpráva o finančním řízení prostředků Evropské unie v České republice popisuje, zda se v tuzemsku unijní peníze čerpaly efektivně a účelně. Dokument se nevěnuje jen letošnímu roku, ale shrnuje celé končící programové období let 2014 až 2020. Vychází především z prověrek, které kontroloři na českých úřadech udělali v posledních pěti letech.

Vedle malých a středních podniků úřad kritizuje také třeba čerpání dotací v silniční i lodní dopravě – budování dálnic podle nich vázne a podíl lodní nákladní dopravy zůstává kolem procenta. Výtky mají v reportu i vůči podpoře v oblasti přístupu k vysokorychlostnímu internetu či zmírnění dopadů sucha.

VÍCE INFORMACÍ ČTĚTE ZDE:

Zdroj: https://www.byznysnoviny.cz